

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/424/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712215061
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3712215061.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyiho v právnej veci žalobcu: Mesto Púchov, Štefánikova 821/21, Púchov, IČO: 00 317 748, zastúpeného JUDr. Anton Školek & Partners, s.r.o., Advokátska kancelária, so sídlom Treskoňova č. 816/1, Bytča, IČO: 47 253 223 proti žalovanému: K. A., nar. XX.XX.XXXX, A. XXXX, Q., F., právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Trenčín, Potočná 650/135B, o vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 26. mája 2016, č. k. 4C/5/2013-165, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 9,75%-tný ročný úrok z omeškania zo sumy 41.098 eur od 06.04.2013 do zaplataenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a .

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania p o t v r d z u j e .

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania, vedeného na odvolacom súde pod sp.zn. 17Co/424/2016, v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 9% ročný úrok z omeškania zo sumy 1.661,35 eur od 01.01.2011 do zaplataenia, 9% ročný úrok z omeškania zo sumy 20.777,14 eur od 01.01.2012 do zaplataenia a 8,75% ročný úrok z omeškania zo sumy 18.659,51 eur od 10.12.2012 do zaplataenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaného zaviazal nahraďiť žalobcovi trovy konania vo výške 1.706 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 4.632,58 eur k rukám právneho zástupcu žalobcu JUDr. Anton Školek & Partners, s.r.o., všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V rozhodnutí konštatoval, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 09.10.2014 č. k. 4C/5/2013-102 v spojení s opravným uznesením zo dňa 17.12.2014 č. k. 4C/5/2013-113 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 06.04.2016 č. k. 17Co/184/2015-151 bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 41.098 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej napadnutej časti výroku, ktorým bol pôvodným rozhodnutím súdu prvej inštancie žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9% zo sumy 41.098 eur od 10.12.2010 do zaplataenia a v nadväzujúcom výroku o trovách konania bol rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a v tejto časti vrátený súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o priznaní úrokov z omeškania nebolo riadne odôvodnené, a preto nebolo preskúmateľné. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie konštatoval, že je nesporné,

že v danej veci si žalobca okrem bezdôvodného obohatenia za užívanie parc. KNC 1346 zastavané plochy a nádvoria o výmere 3.562 m² zapísanej na LV č. X k. ú. N. žalovaným, uplatnil aj úroky z omeškania vo výške 10% ročne zo sumy 28.435,45 eur od 10.12.2011 do zaplataenia a vo výške 9% ročne zo sumy 28.435,45 eur od 10.12.2012 do zaplataenia. Súd citoval ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. a uviedol, že pri priznaní uplatnených úrokov z omeškania vychádzal zo znaleckého posudku č. 171/2014, v ktorom znalecká organizácia uviedla, že výška nájomného za obdobie od 10.12.2010 do 31.12.2010 predstavuje sumu 1.661,35 eur, za obdobie od 01.01.2011 do 31.12.2011 predstavuje sumu 20.777,14 eur a za obdobie od 01.01.2012 do 09.12.2012 predstavuje sumu 18.659,51 eur. Uviedol, že na základe uvedeného je rozhodným dňom pre určenie výšky úroku z omeškania prvý deň nasledujúci po období, za ktoré bolo vypočítané to - ktoré nájomné, a teda za obdobie od 10.12.2010 do 31.12.2010 je prvý deň omeškania 01.01.2011, za obdobie od 01.01.2011 do 31.12.2011 je prvý deň omeškania 01.01.2012 a za obdobie od 01.01.2012 do 09.12.2012 je prvý deň omeškania 10.12.2012, preto žalobcovi prislúcha úrok z omeškania tak, ako uviedol vo výroku svojho rozhodnutia. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 Os.p.. Uviedol, že žalobca mal v konaní úspech síce len čiastočný, súd mu však priznal plnú náhradu trov konania, nakoľko rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku a úvahy súdu.

2. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu. Namietal, že súd pri priznaní úroku z omeškania vychádzal zo znaleckého posudku č. 171/2014 a za rozhodný deň pre určenie výšky úroku z omeškania považoval prvý deň nasledujúci po období, za ktoré bolo vypočítané to - ktoré nájomné, čo nie je správne a zákonné. V prejednávanej veci si žalobca uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, a preto mal súd pri rozhodovaní o príslušenstve nároku vychádzať pri určení doby začiatku omeškania sa žalovaného z okamihu splatnosti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia sa žalovaného a túto posudzovať, kedy splatnosť nastala. Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť s tým, že žalovaný vo svojom odvolaní neuviedol žiadne iné skutočnosti ako tie, ktoré uvádzal v konaní pred súdom prvej inštancie. Mal za to, že súd nárok žalobcu správne posúdil podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v súlade so znaleckým posudkom č. 171/2014, keď rozhodným dňom pre určenie výšky úroku z omeškania je prvý deň nasledujúci po období, za ktoré bolo vypočítané jednotlivé nájomné, tak ako rozhodol súd prvej inštancie.

4. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP a zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého nie je potrebné nariadovať pojednávanie odvolacieho súdu.

5. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie priznaní úrokov z omeškania nebolo správne.

6. V predmetnej veci je nesporné, že žalovaný bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 41.098 eur titulom bezdôvodného obohatenia, ktoré spočívalo v tom, že žalovaný užíval nehnuteľnosť žalobcu bez toho, aby so žalobcom mal uzavretú dohodu o jej užívaní a medzi účastníkmi neexistoval ani iný právom uznaný dôvod. Odvolací súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí č. k. 17Co/184/2015-151 zo dňa 06.04.2016 skonštatoval, že majetkovým vyjadrením tohto prospechu v danom prípade je peňažná čiastka, ktorá zodpovedá čiastkam vynakladaným obvykle v danom mieste a čase na užívanie veci, spravidla práve vo forme nájmu, ktorú by bol nájomca povinný plniť podľa platnej nájomnej zmluvy. V danej veci bolo zistené, že pri znaleckým posudkom stanovenej výške ročného nájomného pozemku vo vlastníctve žalobcu, pri užívaní žalovaným plochy o výmere 3562 m² prináleží za dané obdobie žalobcovi nájomné vo výške 41.098 eur, zodpovedajúce výške bezdôvodného obohatenia žalovaného v prospech žalobcu. Je teda zrejmé, že súdy nárok žalobcu právne posúdili ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré je povinný vydať formou peňažného plnenia.

7. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

8. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia, alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

9. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

10. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

11. Z citovanej úpravy je zrejmé, že záväzkové právne vzťahy, pre ktoré je charakteristické, že veriteľovi zakladajú právo na plnenie (požadávka) a dlžníkovi povinnosť k plneniu (dlh), vznikajú nielen z dvojstranných právnych úkonov (zmlúv), ale aj mimozmluvne pri splnení zákonom stanovených podmienok, teda okrem iného aj z bezdôvodného obohatenia, ako výslovne stanovuje zákon. Bezdôvodné obohatenie teda predstavuje záväzkový právny vzťah, z ktorého pohľadávka vzniká tomu, na koho úkor sa iný bezdôvodne obohatil a dlh tomu, kto obohatenie získal. Ak tento dlh (povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie) nespočíva v povinnosti vydať vec, ale v povinnosti platobnej, je nepochybné, že ide o dlh peňažný, s ktorého riadnym a včasným nesplnením spojuje ust. § 517 Občianskeho zákonníka nepriaznivý dôsledok vzniku omeškania na strane dlžníka s právom veriteľa požadovať vedľa plnenia aj úroky z omeškania.

12. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

13. Nepriaznivým právnym dôsledkom porušenia povinnosti zaplatiť peňažný dlh podľa tejto úpravy je vznik omeškania spojený s nárokom veriteľa na úrok z omeškania. Rozhodujúce je teda, kedy nastala splatnosť dlhu. Osoba zodpovedná zo zodpovednostného záväzkovo-právneho vzťahu sa dostáva do omeškania zásadne vtedy, ak dlh nesplní v deň nasledujúci po dni, kedy bola veriteľom o plnenie požiadaná a od tohto dňa môže požadovať úroky z omeškania. Pokiaľ nebol dlžník vyzvaný k splneniu už skôr, za kvalifikovanú výzvu k plneniu sa považuje žaloba. Omeškanie začína druhý deň po tom (prvý deň je určený k plneniu), čo bola žaloba žalovanému doručená.

14. Doba splatnosti záväzku z bezdôvodného obohatenia nie je ustanovená právnym predpisom, a ak nebola ani dohodnutá, platí podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka, že dlžník je povinný splniť dlh v prvý deň po tom, keď bol o plnenie veriteľom požiadaný. Nasledujúci deň sa dlžník dostáva do omeškania a veriteľ má teda právo nárok na zaplatenie úrokov z omeškania.

15. Z uvedeného je zrejmé, že posúdenie otázky okamihu splatnosti pohľadávky žalobcu podľa rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je správne. Za kvalifikovanú výzvu k plneniu v prejednávanej veci je potrebné považovať žalobu na začatie konania a omeškanie tak začína druhý deň (prvý deň je určený na plnenie) po tom, čo žaloba bola doručená žalovanému.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že v danej veci bola žaloba žalobcovi doručená dňa 04.04.2013, takže žalovaný sa dostal do omeškania dňom 06.04.2013, preto žalobcovi patria úroky z omeškania z priznaného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia od tohto dňa, t. j. od 06.04.2013 do zaplatenia.

17. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní úroku z omeškania preto nebolo správne. Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobcovi priznal zákonný úrok z omeškania vo výške 9,75% ročne od 06.04.2013 do zaplatenia a vo zvyšnej časti uplatneného úroku z omeškania žalobu zamietol. Závislý výrok o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, keďže odvolacie námietky žalovaného proti tomu výroku rozhodnutia súdu nesmerovali.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania vedeného na odvolacom súde pod sp. zn. 17Co/424/16 (o priznanie úroku z omeškania) odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a §

255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému, ktorého odvolaniu bolo vyhovené, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).